

## Лекція 15. Керування обліковими записами. Списки груп і користувачів

Мережа, яка може працювати сама по собі, ще не придумана. Час від часу необхідно підключати нових користувачів, а серед існуючих деяких інколи видаляти. Приходиться встановлювати нові ресурси і надавати їх в спільне використання, крім того, надавати відповідні права на доступ до них. Права доступу – це правила, асоційовані з ресурсом, здебільшого з каталогом, файлом або прінтером. Права регулюють доступ споживачів до ресурсів.

Все це означає, що після установки мережею необхідно керувати.

Кожному, хто працює в мережі, необхідно виділити обліковий запис користувача. Обліковий запис складається з імені користувача і назначених йому параметрів входу в систему. Ця інформація вводиться адміністратором і зберігається мережевою операційною системою. При спробі користувача ввійти в мережу його ім'я використовується для перевірки облікового запису.

Всі мережі мають утиліти, які допомагають адміністраторам додати в базу даних безпеки мережі нові облікові записи. Цей процес деколи називають “створенням користувача”. В Microsoft Windows NT Server утиліта для створення облікових записів називається User Manager for Domains, вона знаходиться в групі програм Administrative Tools.

Запустивши утиліту User Manager, виберіть з меню User команду New User... Появиться одноіменне вікно, в яке можна ввести інформацію, необхідну для утворення нового облікового запису користувача.

Обліковий запис містить інформацію, яка визначає користувача в системі безпеки мережі, в тому числі:

- ім'я та пароль користувача;
- права користувача на доступ до ресурсів системи;
- групи, до яких відноситься обліковий запис.

Ці дані необхідні адміністратору для створення нового облікового запису.

Пояснимо призначення деяких полів, які заповнюються при створенні нового облікового запису.

Username – ідентифікує обліковий запис користувача. Ім'я користувача не повинно співпадати з іменем іншого користувача, групи адміністрованого домена або комп'ютера. Воно може містити до 20 будь-яких символів будь-якого реєстру, за виключенням наступних: / \ : ; = , + \* < >

Full Name – містить повне ім'я користувача.

Description – містить текст, що описує обліковий запис або користувача.

Pasword та Confirm Pasword – містить пароль, максимальна довжина якого 14 символів. Регістр символів в даному випадку має значення: потрібно ввести однакові паролі в обидва поля.

Windows NT Server реалізує можливість, яка є у більшості утиліт управління користувачами – копіювання облікових записів. З її допомогою адміністратор утворює “модель” користувача, окремі параметри і характеристики якої можуть бути потрібні іншим користувачам. Для утворення нового облікового запису з цими характеристиками адміністратор просто копіює цей зразковий запис і дає йому нове ім'я.

Більшість мережевих операційних систем дає можливість адміністраторам присвоювати користувачам деякі додаткові параметри, в тому числі:

- час реєстрації – щоб обмежити час, під час якого користувач може ввійти в мережу;
- домашній каталог – щоб надати користувачу місце для збереження його власних файлів;
- термін дії облікового запису – щоб обмежити “перебування” деяких користувачів у мережі.

Адміністратору стане у пригоді і інша можливість – побудувати для деяких користувачів мережеве оточення. Це необхідно, наприклад, для підтримки рівня безпеки або для підтримки користувачів, які не засвоїли комп'ютери та мережі на такому рівні, щоб самостійно працювати з цією технологією. Адміністратор може утворити профілі (profiles) для управління середовищем користувачів, в якому вони опиняються після входу в систему. До середовища відносяться мережеві підключення і доступні програми, а також:

- підключення до принтерів;
- налаштування Program Manager;
- значки;
- налаштування миші;
- кольори екрану;
- збереження налаштування екрану.

До параметрів профілів, крім того, інколи відносяться спеціальні умови входу в систему і інформація про те, де користувач може зберігати свої файли.

При встановленні мережової операційної системи автоматично утворюється обліковий запис користувача, наділеного повною “владою” в мережі. Саме на нього покладені наступні функції:

- формування мережі;
- встановлення початкових параметрів захисту;
- створення інших користувачів.

У мережевому середовищі Microsoft цей користувач носить ім’я Administrator (Адміністратор). В середовищі Novell він відомий як Supervisor (Супервізор).

Зазвичай, той, хто встановив мережеву операційну систему, першим входить в мережу. Ввійшовши в мережу з обліковим записом адміністратора, він має повний контроль над усіма мережевими функціями.

Оскільки групи – дуже потужний інструмент адміністрування, при плануванні мережі їм необхідно приділяти особливу увагу. Досвідчені адміністратори знають, що практично не повинно бути індивідуальних користувачів мережі. Кожний користувач буде розділяти з другими певні привілеї та обов’язки. Привілеї (rights) уповноважують користувача на виконання деяких дій в системі. Наприклад, він може мати привілею проводити резервне копіювання системи. Привілеї відносяться до системи в цілому і в цьому їх відмінність від прав. Права (permissions) і привілеї повинні бути присвоєні групам так, щоб адміністратор міг обходитись з ними, як з одночочними користувачами.